

ERK YMM SİRKÜLER

Sirküler Tarih: 07.12.2019

Sirküler No : 2019.89

Konu: 7194 Sayılı Kanun, 05.12.2019 tarihli TBMM Genel kurulunda kabul edilmiş ve 07.12.2019 tarih ve 30971 sayılı Resmi Gazete`de yayınlanmıştır.

Özet: 7194 Sayılı Kanun , 05.12.2019 tarihli TBMM Genel kurulunda kabul edilmiş ve 07.12.2019 tarih ve 30971 sayılı Resmi Gazete`de yayınlanmıştır. 7194 Sayılı Kanunda Vergi ile ilgili önemli düzenlemeler ana hatları ile aşağıda yer almaktadır.

- Dijital ortamda sunulan her türlü reklam hizmetleri başta olmak üzere bazı dijital hizmetler üzerinden ödenmesi gereken “Dijital hizmet vergisi” ihdas edilmesi öngörülmektedir. Vergi, verginin konusuna giren hizmetler nedeniyle elde edilen hasılat üzerinden, aylık olarak, %7,5 oranında ödenecektir.
- Değerli konut vergisi isimli yeni bir vergi ihdas edilmektedir. Türkiye sınırları içerisinde bulunan ve değeri 5 milyon lirayı aşan mesken nitelikli taşınmazlar değerli konut vergisine tabi olacaktır. Değerli konut vergisine tabi mesken nitelikli taşınmazlardan değeri;
 - 5.000.000 TL ile 7.500.000 TL arasında olanlar (Binde 3)
 - 7.500.001 TL ile 10.000.000 TL arasında olanlar (Binde 6)
 - 10.000.001 TL’yi aşanlar (Binde 10) oranında vergilendirilir.
- Gelir Vergisi Kanunu’nun ticari kazançta indirilebilecek giderlerin yer aldığı 40. maddesi ile serbest meslek erbabınca indirilebilecek giderlerin sayıldığı 68. maddesinde değişiklikler yapılarak, kiralanın veya satın alınan binek otomobillere ilişkin giderlere bazı sınırlamalar getirilmektedir.

ERK Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik Hizmetleri Ltd. Şti.

Adres: Küçükbakkalköy Mah.
Vedat Günyol Cad. Defne Sok.
No:1 Flora Residence K:11
D.141- 142 Ataşehir/İSTANBUL

Tel : 0.216.340 00 86

Fax : 0.216.340 00 87

E-posta: info@erkymm.com

www.erkymm.com

Bu sirkülerde yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. Ayrıntılı açıklamalar için bu sirkülerde yer alan ilgili mevzuata veya görüş için ERK YMM’ye başvurulmasında yarar bulunmaktadır.

<ul style="list-style-type: none">○ Gelir vergisi tarifesinin 4. gelir diliminde yer alan tutarı (500.000 TL) aşan, tek işverenden alınan tevkif suretiyle vergilendirilmiş ücretler için beyanname verilmesi öngörülmektedir.○ 500.000 lirayı aşan gelirler için (ücretler dahil) gelir vergisi tarifesine yeni bir dilim eklenmesi öngörülmektedir. Bu gelirler üzerinden %40 oranında vergi ödenecektir.○ İşverenlerce çalışanlara servis imkânı sağlanmadığı durumlarda, çalışılan günlere ait bir günlük ulaşım bedelinin 10 lirayı aşmaması ve buna ilişkin ödemelerin toplu taşıma kartı veya bilet temini şeklinde yapılması şartıyla gelir vergisi istisnası getirilmesi öngörülmektedir.○ Kambiyo muamelelerinde binde 1 olarak uygulanan BSMV oranının binde 2'ye çıkarılması öngörülmektedir.○ Konaklama vergisi isimli yeni bir vergi ihdas edilmektedir. Konaklama vergisinin oranı % 2'dir. Cumhurbaşkanı, bu oranı bir katına kadar artırmaya, yarısına kadar indirmeye, bu sınırlar içinde farklı oranlar tespit etmeye yetkilidir. Verginin oranı ise %2 olarak belirlenmiştir. Ancak Kanun'un 42. maddesi uyarınca, bu oran, 31 Aralık 2020 tarihine kadar %1 olarak uygulanacaktır.○ İzaha davet uygulamasında, izaha davet edilenlerin izahatı bulunma süreleri ile beyanname verme ve ödeme süreleri 15 günden 30 güne çıkarılmaktadır.○ Vergi cezalarında indirimi düzenleyen 376. maddede değişiklik yapılarak vergi ziyası cezalarında ilk defa işlenip işlenmediğine bakılmaksızın indirim oranı %50 olarak belirlenmektedir.○ VUK'a, mükellef ile idare arasındaki vergi ihtilaflarının çözümlenebilmesi amacıyla "Kanun yolundan vazgeçme" başlıklı madde eklenmektedir.	
---	--

I. Yeni İhdas Edilen Vergiler

7194 sayılı Kanun ile "dijital hizmet vergisi", "konaklama vergisi" ve "değerli konut vergisi" adları altında 3 yeni vergi, mevzuatımıza girmektedir.

1. Dijital Hizmet Vergisi

Dijital şirketlerin vergilemesi küresel çapta bir sorun olarak ortada. Türkiye gibi "dijital şirketlerin" pazarı ve bu şirketlere gelir sağlayan kaynak ülkeler ve/veya kullanıcıların bulunduğu ülkeler, kendi pazarlarından elde edilen gelirler üzerinden vergi alma niyetinde. OECD üyeleri dahil, ülkeler tek taraflı vergi düzenlemeleri yapmaya başladı. Bu düzenlemelerin en önemli nedeni uluslararası vergi düzenlemelerinin "fiziki işyeri" esasına göre vergileme yapılmasıdır. Bu yapıda "işyeri" yoksa elde edilen kazançları dolaysız vergiler ("gelir veya kurumlar" vergisi) salmak suretiyle vergileme yapılması zor. Bunun için ülkeler, "dijital hizmet vergisi" veya farklı adlar altında yeni vergi ihdas etmekte olup, Fransa, İtalya ve Hindistan bunu gerçekleştirdi. İngiltere, Avusturya, Çekya ve Polonya'da ise taslaklar hazır bulunmaktadır.

7194 sayılı Kanununun 1 ila 7'inci maddeleri ile Türkiye de "dijital hizmet vergisi" kervanına katılıyor. Kanun genel olarak AB'nin önerdiği ve Fransa, İtalya gibi ülkelerin dijital hizmet vergisi gibi bir yapıya sahip. Diğer taraftan, Vergi Usul Kanunu'nun "vergi kesenlerin sorumluluğu" ile ilgili 11'inci maddesine eklenen 7 nolu bentle, Gelir Vergisi Kanunu'nun 94'üncü ve Kurumlar Vergisi 7194 sayılı Kanunu'nun 15 ile 30 uncu maddelerine eklenen bentler sayesinde halihazırda yurtdışından sağlanan "internet reklam hizmetleri için yapılan ödemeler" %15 stopaja tabidir.

Düzenlemeye göre, "dijital ortamda sunulan her türlü reklam hizmeti", "sesli, görsel veya dijital herhangi bir içeriğin dijital ortamda satışı ile bu içeriklerin dijital ortamda dinlenmesine, izlenmesine, oynanmasına veya elektronik cihazlara kaydedilmesine veya bu cihazlarda kullanılmasına yönelik dijital ortamda sunulan hizmetler", "kullanıcıların birbirleriyle etkileşime geçebilecekleri dijital ortamların sağlanması ve işletilmesi hizmetleri" ve bu hizmetlere yönelik dijital ortamda dijital hizmet sağlayıcıları tarafından verilen aracılık hizmetleri" dijital hizmet vergisi kapsamında olacaktır.

Verginin mükellefi küresel geliri 750 milyon Euro veya muadili yabancı para karşılığı Türk Lirası ve Türkiye'den elde edilen hasılatı 20 milyon Türk Lirası olanlar olacak. Küresel geliri 750 milyon Euro veya muadili yabancı para karşılığı Türk Lirası veya Türkiye'den elde edilen hasılatı 20 milyon Türk Lirasını aşmayanlar dijital hizmet vergisinden muaf olacak. Bu iki eşik aşıldığında aşmayı takip eden dördüncü vergilendirme dönemini takiben vergi mükellefiyeti başlayacak. Eşiklerden biri aşılsa da vergi mükellefiyeti başlamayacaktır.

750 milyon Euro veya muadili yabancı para karşılığı Türk Lirası eşiği için, UFRS veya TFRS uyarınca konsolide finansal tablolar esas alınacaktır. "dijital hizmet vergisinin" OECD'nin dijital ekonominin vergilenmesi hakkında uluslararası "uzlaş" ile kalıcı bir çözüm geliştirmesi durumunda kaldırılmasına ilişkin bir hüküm içermemesi, diğer bir deyişle "geçici olmaması" bir başka sorun olabilecektir. Örneğin, Fransa benzer düzenlemeyi geçici olarak yasalaştırmıştır. Ancak Cumhurbaşkanı yetkisi kullanılmak suretiyle vergi oranı "sıfıra" indirilmek suretiyle bu sorun çözülebilmektedir.

Dijital hizmet vergisinde vergilendirme dönemi, takvim yılının birer aylık dönemleridir. Ancak Hazine ve Maliye Bakanlığı, hizmet türlerine ve mükelleflerin faaliyet hacimlerine göre birer aylık vergilendirme dönemi yerine üçer aylık vergilendirme dönemi tespit etmeye yetkilidir.

Dijital hizmet vergisi, mükellefin beyanı üzerine tarh olunur. 3 üncü maddenin ikinci fıkrasının uygulandığı durumlarda, bu beyan vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar tarafından yapılır.

Mükellefler ve vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar, dijital hizmet vergisi beyannamelerini, vergilendirme dönemini takip eden ayın sonuna kadar ilgili vergi dairesine vermekle yükümlüdürler.

- ❖ Dijital hizmet vergisi, katma değer vergisi mükellefiyeti bulunan hizmet sağlayıcıları için bu vergi bakımından bağlı buldukları vergi dairesince, bulunmayanlar bakımından Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenecek vergi dairesince tarh olunur.
- ❖ Dijital hizmet vergisi, mükellef veya vergi sorumlusu olan gerçek veya tüzel kişi adına tarh olunur. Adi ortaklıklarda, verginin ödenmesinden müteselsilen sorumlu olmak üzere, ortaklardan herhangi biri adına tarhiyat yapılır.

- ❖ Beyanname vermek mecburiyetinde olan mükellefler ile vergi kesmekle sorumlu tutulanlar, bir vergilendirme dönemine ait dijital hizmet vergisini beyanname verme süresi içinde öderler.
- ❖ Dijital hizmet vergisi mükelleflerince ödenen dijital hizmet vergisi, bu mükellefler tarafından gelir ve kurumlar vergisine esas safi kazancın tespitinde gider olarak indirilebilir

“Dijital hizmet vergisi” Kanun’un yayım tarihini izleyen üçüncü ay başında (1 Mart 2020) yürürlüğe girecektir.

2. Konaklama Vergisi

7194 sayılı Kanun ile ihdas edilen diğer bir vergi, 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun "İkinci Kısım"ının "İkinci Bölümü"nde mülga 34'üncü madde altında düzenlenen “konaklama vergisi”. TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda verilen önerge ile madde yeniden düzenlendi. Otel, motel, tatil köyü, pansiyon, apart otel, misafirhane, kamping, dağ evi, yayla evi gibi konaklama tesislerinde verilen geceleme hizmeti ile bu hizmetle birlikte satılmak suretiyle konaklama tesisi bünyesinde sunulan diğer tüm hizmetler (yeme, içme, aktivite, eğlence hizmetleri ve havuz, spor, termal ve benzeri alanların kullanımı gibi) konaklama vergisine tabidir. Geceleme hizmetinin; sağlıklı yaşam tesisleri, eğlence merkezleri gibi tesislerin bünyesinde sunulması, vergilendirmeye etki etmeyecektir.

- ❖ Konaklama vergisinin mükellefi birinci fıkrada belirtilen hizmetleri sunanlardır.
- ❖ Vergiyi doğuran olay, birinci fıkrada belirtilen hizmetlerin sunulması ile meydana gelir
- ❖ Konaklama vergisinin matrahı, verginin konusuna giren hizmetler karşılığında, katma değer vergisi hariç, her ne suretle olursa olsun alınan veya bu hizmetler için borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamıdır.
- ❖ Konaklama vergisinin oranı % 2’dir. Cumhurbaşkanı, bu oranı bir katına kadar artırmaya, yarısına kadar indirmeye, bu sınırlar içinde farklı oranlar tespit etmeye yetkilidir
- ❖ “Yurtlar, pansiyonlar ve kamplarda öğrencilere”, “12 yaşından küçük çocuklara” ve “karşılıklılık esasında Türkiye'deki diplomatik temsilcilikler, konsolosluklar ve bunların diplomatik haklara sahip mensuplarına ile uluslararası anlaşmalarda vergi muafiyeti tanınan uluslararası kuruluşlar ve mensuplarına” verilen geceleme hizmetleri vergiden istisnadır.
- ❖ **Verginin oranı ise %2 olarak belirlenmiştir.** Ancak Kanun’un 42. maddesi uyarınca, bu oran **31 Aralık 2020 tarihine kadar %1 olarak uygulanacaktır.**

Söz konusu düzenleme, 1 Nisan 2020 tarihinde yürürlüğe girecektir.

3. Değerli Konut Vergisi

7194 sayılı Kanun ile Türkiye’deki konut olarak taşınmazlar için “değerli konut vergisi” ihdas ediliyor. Değerli konut vergisinin kapsamına “değeri 5 milyon TL ve üstü taşınmazlar” giriyor. Bu sınırı aşmayan taşınmazlar vergiye tabi değil. Aşan konutlar için 3 farklı tarife öngörülüyor.

Taşınmaz değeri	Vergi oranı
5.000.000 TL ile 7.500.000 TL arasında olanlar	Binde 3
7.500.001 TL ile 10.000.000 TL arasında olanlar	Binde 6
10.000.000 TL’yi aşanlar	Binde 10

Değerli konut vergisi, genel bütçeye geliri olarak kaydedilecek ve mahalli idarelere verilecek payların hesabında dikkate alınmayacaktır.

Mükellefiyet;

- ❖ Mesken nitelikli taşınmazın değerinin, bina vergi değeri veya Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünce belirlenen değer yukarıda belirtilen tutarı aştığının (bu tutar dahil) belirlendiği tarihi,
- ❖ 33'üncü maddenin (1) ila (7) numaralı fıkralarında yazılı vergi değerini tadil eden sebeplerin doğması hâlinde bu değişikliklerin vuku bulunduğu tarihi,
- ❖ Muafiyetin sukut ettiği tarihi,

takip eden yıldan itibaren başlayacaktır. Her yıl hesaplanacak olan vergi, ilgili yılın Şubat ve Ağustos aylarının sonuna kadar ödenecektir.

“Değerli konut vergisi”, Kanun’un yayım tarihi olan, 07.12.2019 tarihinde yürürlüğe girecektir.

II. Gelir Vergisi Kanunu ve Diğer Kanunlarda Yapılan Değişiklikleri

1- Gider Vergileri Kanunu’ndaki döviz alımında BSMV oranı değişikliği

Gider Vergileri Kanunu’nun 33’üncü maddesi değiştirilerek kambiyo işlemlerindeki (döviz alımı) “binde bir” oranındaki vergi, “binde iki” oranına çıkarılıp Cumhurbaşkanı binde iki oranını “on katına”, vergiye tabi diğer işlemlerde ise kanuni oranı %15’e kadar artırma yetkisi verilmektedir. Diğer bir deyişle, on kat artırım yetkisi ile kambiyo işlemlerindeki vergi oranı %2’e çıkarılabilecektir.

Söz konusu düzenleme, 7194 Sayılı Kanun’un yayım tarihi olan, 07.12.2019 tarihinde yürürlüğe girecektir.

2. Gelir Vergisi Kanunu vergi tarife değişikliği

Gelir Vergisi Kanunu’ndaki %35 ile biten vergi tarifesine yeni bir vergi dilimi ve vergi oranı ekleniyor. Yeni tarife aşağıda yer almaktadır.

Yeni tarife	Oran
18.000 TL'ye kadar	%15
40.000 TL'nin 18.000 TL'si için 2.700 TL, fazlası	%20
98.000 TL'nin 40.000 TL'si için 7.100 TL, (ücretlerde 148.000 TL'nin 40.000 TL'si için 7.100 TL), fazlası	%27
500.000 TL'nin 98.000 TL'si için 22.760 TL, (ücretlerde 500.000 TL'nin 148.000 TL'si için 36.260 TL), fazlası	%35
500.000 TL'nin 500.000 TL'si için 163.460 TL, (ücretlerde 500.000 TL'nin 500.000 TL'si için 159.460 TL), fazlası	%40

Tarife değişikliği ile 500 bin liranın üzerindeki gelirler (ücretler dahil) daha yüksek oranlarda vergilenecektir. Diğer taraftan birden fazla işverenden alınan ve kesinti yoluyla vergilendirilen ücret geliri elde edenlerin ücretleri de yeni gelir vergisi tarifesindeki değişikliğine paralel düzenleniyor. Böylece çalışanların birden sonraki işverenden aldıkları ücretlerin toplamı Gelir Vergisi Kanunu’nun 103’üncü maddesindeki yazılı tarifedeki 40.000 TL’yi ve birinci işverenden

alınan dahil ücret gelirleri toplamı 103'üncü maddede yazılı tarifenin dördüncü gelir dilimindeki 500 bin TL'ni aşması halinde mükellefler yıllık beyanname verecektir.

Değişiklik, 1 Ocak 2019 sonrasında elde edilen ücret dışındaki (ticari, zirai, serbest meslek, beyana tabi menkul sermaye iradı ve taşınmazlardan elde edilen kira gelirleri ile değer artış kazançları gibi) gelirlere uygulanacaktır. 2019 yılında elde edilen ve beyan edilmesi gereken ücret gelirleri, değişiklik öncesi tarifeye tabi olacaktır. Ücretler için yeni tarife, 2020 gelirlerinden itibaren uygulanmaya başlayacaktır.

3- Gelir Vergisi Kanunu'ndaki spor hakemi istisnasında değişiklik

Gelir Vergisi Kanunu'nun 29'uncu maddesinin 1'inci fıkrası 4 numaralı bendindeki "spor yarışmalarını yöneten hakemlere ödenen ücretler" tanınan istisna Kanununun 13'üncü maddesi ile kaldırılarak gelir vergisi istisnası kapsamında çıkarılması öngörülüyordu. Ancak TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda verilen önerge ile Gelir Vergisi Kanunu'nun 29'uncu maddesinin 1'inci fıkrası 4 numaralı bendi "amatör spor yarışmalarını yöneten hakemlere ödenen ücretler, basketbol ve voleybol spor dallarının en üst liglerinde görev alanlar hariç" şeklinde değiştirilmiştir.

Değişiklik Kanun'un yayım tarihini izleyen ay başında yürürlüğe girecektir.

4- Gelir Vergisi Kanunu'ndaki eser sahibi istisnasında değişiklik

Gelir vergisi tarife değişikliği ile paralel olarak Gelir Vergisi Kanunu'nun 18'inci maddesindeki "serbest meslek kazançları" istisna düzenlemesi değiştirilerek, eser sahiplerinin kazançları toplamının 500.000 TL'yi aşması halinde kazanç sahiplerinin (gazeteci, yazar, mütercim, heykeltıraş, hattat, ressam, bestekâr, bilgisayar programcısı ve mucitler ile bunların kanuni mirasçıları) bu istisnadan faydalanması tamamen kaldırılmaktadır. Diğer bir deyişle eser sahipleri için mevcut düzenlemedeki sınırsız istisna, 500 bin Türk lirası üst sınırına bağlı hale getirilmekte ve bu sınırı aşan kazanç sahiplerinin bu kapsamdaki bütün kazançları vergiye tabi hale gelmektedir.

Değişiklik 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren elde edilen gelirlere uygulanmak üzere yürürlüğe girmektedir.

5- Sporculara yapılan ve ücret sayılan ödemelerde değişiklik

Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 72'inci maddesinin 31.12.2019 olan yürürlük süresi 31.12.2023 olarak değiştirilerek, en üst ligdeki sporculara yapılan ücret ve ücret sayılan ödemelerdeki %15 olan tevkifat oranı %20'ye çıkarılmaktadır.

İlaveten sporcuların yıllık gelirleri toplamı, değiştirilmesi öngörülen 103'üncü maddede yazılı tarifenin dördüncü diliminde yer alan 500.000 TL'yi aşması halinde bu gelirler için yıllık beyanname verilecektir. Yıllık beyanla bildirilen gelirler üzerinden hesaplanan gelir vergisinden yapılan ücret stopajları tevkifat sorumlularınca vergi dairesine ödenmiş olması şartıyla mahsup edilebilecektir.

Ancak Kanun paketindeki %20'ye olarak belirlenen oran TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda verilen önerge ile "mevcut sözleşme imzalamış olan sporculara bu sözleşmeler bitinceye kadar %15 oranı uygulanmak" üzere değiştirilmiştir. Çünkü bu sporculara yapılan ücret ve ücret sayılan ödemelerindeki %15 stopaj, sözleşmelerindeki "net tutar ödeme şartı nedeniyle" spor kulüplerini

zor duruma sokmaması ve özellikle sporcular için “hukukun geriye işletilmemesine yönelik” olarak mevcut sözleşme imzalamış olan sporculara, bu sözleşmeler bitiş tarihine kadar %15 oranının uygulanması garanti altına alınmaktadır.

6- Döviz cinsi para sermaye piyasası gelirleri tevkifat oran değişikliği

7194 sayılı Kanununun 20’nci maddesi ile Gelir Vergisi Kanunu’nun Geçici 67’nci maddesi değiştirilerek “döviz cinsinde ihraç edilen menkul kıymet getirileri ile döviz cinsi hesaplara ödenen faiz gelirleri” için mevcut halindeki “5 puana kadar artış yetkisi”, “ayrı ayrı veya birlikte bir katına kadar artırma” yetkisi verilmektedir. Böylece, “döviz ihraç edilen menkul kıymet getirileri ile döviz cinsi hesaplara ödenen faizler” için stopaj %100 artırılabilir.

Değişiklik Kanun’un yayım tarihinde yürürlüğe girecektir.

7- Personele verilen ulaşım giderinin indirimi

Gelir Vergisi Kanunu’nun 23’üncü maddesinin 1’inci fıkrasınının 10 numaralı bendine eklenen parantez içi hükümlerle işle ilgili personeline taşıma sağlamayan işverenlerin çalışılan her bir gün için 10 TL’yi aşmayan ulaşım bedeli ödemesi ve bu ödemeyi “toplu taşıma kartı, bileti veya benzer ödeme araçları” ile yapması halinde söz konusu ödemeler kazancın tespitinde doğrudan gider yazılabilecektir. Ödeme 10 TL’yi aşarsa, aşan kısım veya taşıma bedeli nakit olarak verilirse yapılan ödemeler ücret sayılacaktır.

Değişiklik Kanun’un yayım tarihini izleyen ay başı olan, 1 Ocak 2020 tarihinde yürürlüğe girecektir.

8- Binek oto giderlerinin sınırlandırılmasına ilişkin değişiklik

7194 sayılı Kanununun 13’üncü maddesiyle Gelir Vergisi Kanunu’nun 40’ncü maddesi değiştirilerek, “binek otomobillerini kiralamak veya satın almak” suretiyle faaliyetlerinde kullanan mükelleflerin binek oto giderlerinin bir kısmının, vergiye tabi kazanç tespitinde “indirilebilir gider” olarak dikkate alınması (faaliyetleri binek oto kiralanması veya işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç) engellenmektedir.

Buna göre;

- ❖ **Kiralama yoluyla edinilen binek otomobillerin** her birine ilişkin aylık kira bedelinin **5.500 TL’ye** kadarlık kısmının,
- ❖ Binek otomobillerinin **iktisabına ilişkin özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi toplamının en fazla 115.000 TL’ye** kadarlık kısmının,
- ❖ Binek otomobillere ilişkin giderlerin **en fazla % 70’inin**,
- ❖ Özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi hariç ilk iktisap **bedeli 135.000 TL’yi**, söz konusu vergilerin maliyet bedeline eklendiği veya binek otomobilin ikinci el olarak iktisap edildiği hallerde, **amortismanına tabi tutarı 250.000 TL’yi** aşan binek otomobillerinin her birine ilişkin ayrılan **amortismanın en fazla bu tutarlara isabet eden kısmının**,

ticari kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınabilmesi yönünde düzenleme yapılmıştır. Bu durumda, yukarıda yer alan tutarları aşan kısımların KKEG olarak dikkate alınması gerekecektir.

Düzenleme ile kiralanan veya işletmeye dahil olan ve işte kullanılan binek oto giderlerinin en fazla %70'i ile kiralanan her binek otomobile ilişkin aylık kira bedelinin 5.500 TL'si ile bir binek otomobilin iktisabında ödenen ÖTV ve KDV toplamının en fazla 115.000 TL'si gider olarak dikkate alınabilecek. Buna ilave olarak binek oto iktisabında ÖTV ve KDV hariç ilk iktisap bedeli 135.000 TL'yi, söz konusu vergilerin satın alma maliyetine eklendiği veya binek otomobilin ikinci el edinilmesi durumunda amortismanına tabi tutarı 250.000 TL'yi aşan binek otomobillerinin her birine ilişkin ayrılan amortismanın en çok bu tutarlara isabet eden kısmı gider yazılabilecektir. Binek oto giderlerinin %30'u ve kira bedelleri ile belirtilen tutarları (5.500 TL'si) aşan kısımlar Kanunen Kabul Edilmeyen Gider olarak dikkate alınacaktır.

Benzer şekilde Kanunun 14'üncü maddesiyle Gelir Vergisi Kanunu'nun "serbest meslek kazançları" ile ilgili 68'inci maddesi değiştirilerek yukarıda belirtilen sınırlamalar dahilindeki tutarlar "serbest meslek kazancının tespitinde" hasıllardan gider olarak indirilebilecek, bu tutarları aşan kısımlar kazancın tespitinde dikkate alınmayacaktır.

Değişiklik 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren başlayan vergilendirme dönemi gelir ve kazançlarına uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girecektir.

9- Uyumlu mükellef vergi indirimi değişikliği

Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 121'inci maddesi değiştirilerek "vergiye uyumlu mükellef indirimi", mükelleflerin beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yıla ait vergi beyannamelerini kanuni süresinde vermiş olması ve tahakkuk eden vergilerin ödenmiş olması şartı yeterli sayılmaktadır.

Değişiklik 1 Ocak 2020 tarihinden sonra verilmesi gereken yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerine uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girecektir.

III- Vergi Usul Kanunu Değişiklikleri

7194 sayılı Kanun ile Vergi Usul Kanununda önemli değişiklikler yapılmaktadır.

1- Mükellefiyet kaydının terkinine özel düzenleme

Vergi Usul Kanunu'na 160/A maddesi eklenerek "mükellefiyet kaydının analiz ve değerlendirme sonuçlarına bağlı olarak terkin" başlığı altında yeni bir madde ihdas edilmektedir. Düzenlemenin gerekçesi "sahte belge düzenleme ve kullanma fiilleri ile etkin mücadele edilmesi, vergiye uyum seviyesinin yükseltilmesi ve kayıt dışı ekonomi ile mücadelede etkinliğin artırılması" olarak açıklanmıştır.

Düzenleme ile "mükellefiyet süresi, aktif ve öz sermaye büyüklüğü, ödenen vergi tutarı, çalışan sayısı, vergisel yükümlülüklerin yerine getirilip getirilmediği gibi hususlar dikkate alınarak mükelleflerin vergisel uyum seviyelerine yönelik olarak yapılan analiz ve değerlendirme çalışmaları sonucunda sahte belge düzenleme riski yüksek olduğu tespit edilen mükellefler vergi incelemesine sevk edilir ve haklarında yoklama yapıldıktan sonra, mükellefiyet kaydı terkin edilir. Ancak terkin işlemi kendisine tebliğ edilen mükellef Vergi Usul Kanunu'nun 153/A maddesine göre bu kapsamda düzenlenen belgelerde yer alan toplam bedelin %10'u kadar aynı teminat verilmesi ve tüm vergi borçlarının ödenmesi şartıyla mükellefiyet, terkin tarihi itibarıyla yeniden tesis edilebilecektir.

Mükellefiyet kaydının vergi incelemesine sevk ve yoklama ile terkinin ciddi uyuşmazlıklar yaratabilecektir.

Değişiklik, 7194 Sayılı Kanun'un yayım tarihi olan, 07.12.2019 tarihinde yürürlüğe girecektir.

2- İzaha davet uygulamasında değişiklik

Vergi Usul Kanunu'nun 370'inci maddesi gereği izaha davet uygulaması değiştirilerek, izahta bulunma süreleri ile beyanname verme ve ödeme süreleri 15 günden 30 güne çıkarılmaktadır. İlaveten sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge kullanımı halinde belge tutarı, bir takvim yılında 100.000 lirayı geçmeyen veya bu tutarı geçse bile ilgili yıldaki toplam mal ve hizmet alışlarının %5'ini aşmayan mükelleflere maddede yer alan şartlar dahilinde ziyaa (kayba) uğratılan vergi üzerinden %20 oranında vergi ziyai cezası kesilmesi öngörülmektedir.

Söz konusu değişiklik ile kullandığı belgenin "sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı" olup olmadığını araştıramayacak olan mükellefler için bir kolaylık getirmektedir.

Değişiklik 1 Ocak 2020 tarihinde yürürlüğe girecektir.

3- Cezalarda indirim değişikliği

7194 sayılı Kanun'daki 26'ncı madde ile Vergi Usul Kanunu'nun 376'ncı maddesi ile düzenlenen "vergi cezalarında indirim" değiştirilerek vergi ziyai cezalarındaki ceza indirimi ilk defa işlenip işlenmediğine bakılmaksızın %50 olarak uygulanacaktır. İlaveten, vergi ziyai ile kesilen cezada uzlaşılsa ödenecek vergi ziyai cezası için maddede yer alan şartlar dahilinde %25 oranında bir indirim yapılmaktadır.

Değişiklik 7194 Sayılı Kanun'un yayım tarihi olan, 07.12.2019 tarihinde yürürlüğe girecektir.

4- Aşamalı uyum ile her aşamada uyuşmazlıklara son verme

7194 sayılı Kanununun 27'nci maddesi ile Vergi Usul Kanunu'na "yeni bir uyuşmazlık çözüm mekanizması" getirilerek, yargı süreci devam eden uyuşmazlıkların her aşamasında mükelleflere idare ile süren uyuşmazlığa son verme imkânı getiriliyor. Ancak yeni düzenlemenin uygulanabilmesi için mükelleflerin "yargı yolundan vazgeçmesi" gerekiyor.

Vergi Usul Kanunu'nun mülga 379 uncu maddesi "Kanun yolundan vazgeçme" başlığı ile yeniden düzenlenmekte ve maddenin eklenme gerekçesi "idare ve mükellefler arasındaki vergi uyuşmazlıkların hızlı bir şekilde çözülmesi ve yargının iş yükünün hafifletilmesi" olarak açıklanmış. Diğer bir deyişle son 10 yılda yaklaşık 1,5 yıllık aralarla "bazı alacakların yeniden yapılandırılması" adı ile çıkarılan vergi aflarındaki "kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan alacaklar" başlıklı maddelerdeki düzenlemelere benzer bir düzenleme kalıcı olarak Vergi Usul Kanunu kapsamına alınıyor.

Düzenlemeye göre, vergi ve ceza ihbarnamelerine karşı yasal süresi içinde açılan davalarda, vergi mahkemesi veya bölge idare mahkemesince verilen istinaf/temyiz yolu açık kararlarda, mükellef tarafından dava konusu vergiler ile vergi cezalarının tümü için istinaf ve temyiz yolundan vazgeçilmesi halinde, vergiler ve cezalarda farklı oranlarda indirimler yapıp bu tutarların ödenmesi şartıyla uyuşmazlıklar ortadan kaldırılacak. Buradaki indirimlerdeki farklı oranların temelinde davanın mükellef lehine karara bağlanmış (vergi ve cezanın kaldırılması) veya idare

lehine karara bağlanmış (vergi ve cezanın tasdiki) olması yatmaktadır. Yeniden yapılandırma kanunlarında da benzer yaklaşım ile düzenleme (örneğin 6736 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasının İlişkin Kanununun 3'üncü maddesi) yapılmıştır.

Yapılan düzenleme (Danıştay'ın bozma kararı üzerine verilen kararlar hariç) aşağıda yer almaktadır.

- Kaldırılan vergi tutarının yüzde 60'ı, tasdik edilen vergi tutarının tamamı ile tasdik edilen vergi tutarına ilişkin vergi ziyai cezasının yüzde 75'i,
- Bağlı olduğu vergi aslı dava konusu yapılmayan veya 359. maddede yazılı fiillere (kaçakçılık) iştirak nedeniyle kesilen vergi ziyai cezaları ile usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının kaldırılan tutarının yüzde 25'i ve tasdik edilen tutarının yüzde 75'i.

Düzenlemede bu kapsama giren vergi ve cezaların tahakkuk tarihinden itibaren bir ay içinde ödenmesi halinde, vergi ve ceza tutarının %20'sinin tahsilinden vazgeçiliyor. Diğer bir deyişle ek bir indirim daha yapılıyor. Ancak uyumsuzluk konusu verginin tasdik edilerek tahakkuk etmesi durumundaki vergi tutarının bu indirimden yararlanılması söz konusu olmayacaktır.

Değişiklik, 1 Ocak 2020 tarihinde yürürlüğe girecektir.

[7194 Dijital Hizmet Vergisi ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun](#) metnine bu adresten ulaşmak mümkün bulunmaktadır.

Saygılarımızla.

ERK Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik

Hizmetleri Ltd. Şti.

Mehmet ERKAN

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. Ayrıntılı açıklamalar için bu sirkülerde yer alan ilgili mevzuata veya görüş için ERK YMM'ye başvurulmasında yarar bulunmaktadır.